

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ
УКРАЇНИ

Грантові можливості Національного фонду досліджень України

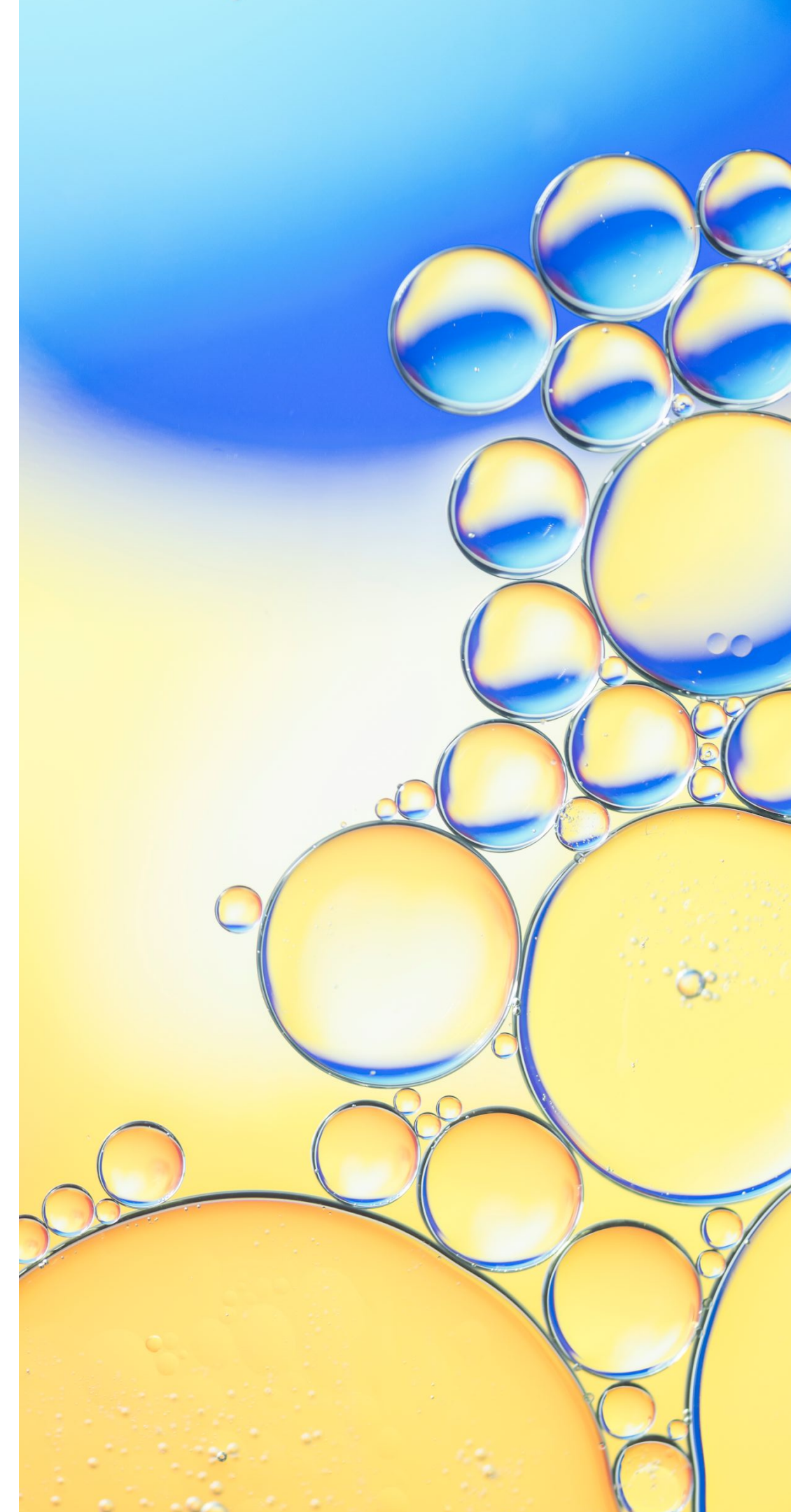
Національний фонд досліджень України було створено науковцями для науковців за кращими європейськими стандартами, як новий механізм фінансування науки.

Перші конкурси було оголошено у 2020 році

Фонд надає грантове фінансування переможцям, які визначаються на конкурсній основі після незалежного оцінювання українськими й іноземними експертами.

Національний фонд досліджень України не має право здійснювати грантову підтримку проєктів, які містять державну таємницю.

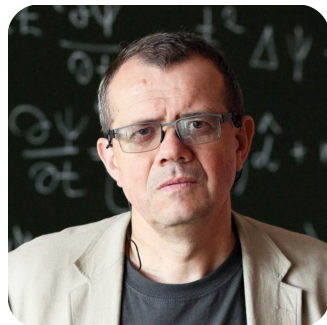

Організаційна структура фонду

АНТОНЮК
Олександра Вікторівна
Голова Наукового комітету

- **Голова Наглядової ради**
- **Наглядова рада (24 члени)**

ВІЛЬЧИНСЬКИЙ
Станіслав Йосипович
Голова НФДУ

- **Наукова рада (32 члени)**
- **Голова НФДУ та наукової ради**

ПОЛОЦЬКА
Ольга Олександрівна
Виконавчий директор НФДУ

- **Дирекція НФДУ (58 працівників)**

Склад колегії міжнародних радників

Джордж ГАМОТА

Доктор фізики, президент Асоціації наукового та технологічного менеджменту (*Массачусетс, США*).

Георгій ДВАЛІ

Професор фізики Центру космології і фізики елементарних частинок Нью-Йоркського університету і Мюнхенського університету Людвіга-Максиміліана; директор інституту фізики Макса Планка в Мюнхені.

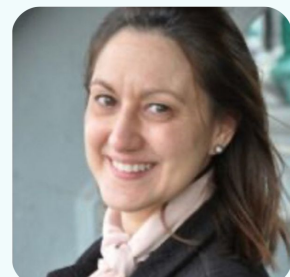
Герсон С. ШЕР

Доктор політології, координатор програм в Національному науковому фонді США (*у минулому*), Президент-засновник Фонду цивільних досліджень і розвитку (*CRDF Global*) (*у минулому*), адміністратор державних неприбуткових організацій США.

Марина ВЯЗОВСЬКА

Математикня, кандидатка фізико-математичних наук, докторка природничих наук, професорка Вищої федеральної політехнічної школи Лозанни, Швейцарія.

Лідія БОРРЕЛЛ-ДАМІАН

Доктор хімічних наук, генеральний секретар Science Europe, доцент в Університеті Барселони та Університеті Політехніки Каталонії, гостьовий професор в Університеті штату Північна Кароліна, США, та Університеті Західного Онтаріо.

Олексій БОЯРСЬКИЙ

Професор фізики Лейденського університету, Нідерланди.

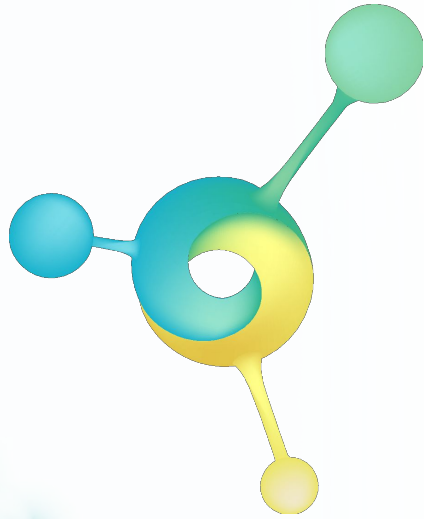
Реймонд Лі ОРБАХ

Професор фізики, колишній заступник міністра з питань науки та інновацій у Міністерстві енергетики США, колишній директор Інституту енергетики Техаського університету в Остіні, США.

Олексій ВЕРХРАТСЬКИЙ

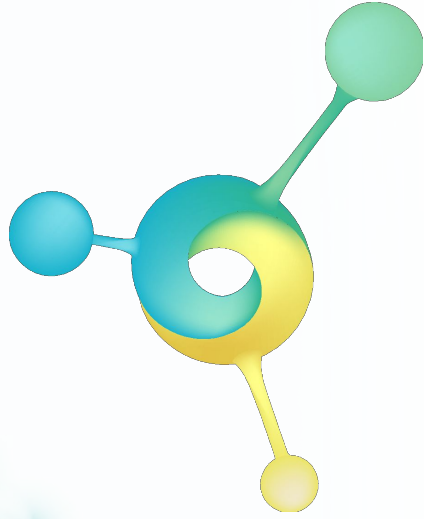
Професор нейрофізіології Університету Манчестера, Велика Британія.

Основним завданням Національного фонду досліджень України є грантова підтримка:

- 1 > **фундаментальних наукових досліджень** у галузі природничих, технічних, суспільних та гуманітарних наук;
- 2 > **прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок** за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки.

Видами грантової підтримки, яка надається Національним фондом досліджень України, є:

- *індивідуальні гранти;*
- *колективні гранти;*
- *інституційні гранти.*

Фінансові ресурси Фонду формуються за рахунок:

- *коштів державного бюджету;*
- *добровільних внесків юридичних і фізичних осіб, у тому числі нерезидентів України;*
- *інших джерел, не заборонених законодавством України.*

Завершені конкурси

2020 рік

- **77** переможців, загальний обсяг фінансування **398,6** млн.грн
2020.01 «Наука для безпеки людини та суспільства»
- **141** переможець, **175,1** млн. грн.
2020.02 «Підтримка досліджень провідних та молодих учених»

2021 рік

- **57** переможців, загальний обсяг фінансування **453,1** млн.грн
2021.01 «Наука для безпеки і сталого розвитку України»

2022 рік

- **67** переможців, загальний обсяг фінансування **226,3** млн.грн
2022.01 «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди»
- **12** переможців, загальний обсяг фінансування **5,5** млн. грн.
2022.02 «Кембридж - НФДУ 2022. Індивідуальні гранти на проведення досліджень (розробок) для українських вчених (за підтримки Кембриджського університету, Велика Британія)»

Укладання договорів з переможцями конкурсів

У 2023 році Фондом було укладено:

1 договір загальною сумою

5 187 000 грн.

«Наука для безпеки людини та суспільства»

98 договорів загальною сумою

255 161 586,00 грн.

«Підтримка досліджень провідних та молодих учених»

54 договори загальною сумою

117 237 930,00 грн.

«Наука для безпеки і сталого розвитку України»

67 договорів загальною сумою

82 827 160,83 грн.

«Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди»

12 договорів загальною сумою

5 551 200,00 грн.

«Кембридж - НФДУ 2022. Індивідуальні гранти на проведення досліджень (розробок) для українських вчених (за підтримки Кембриджського університету, Велика Британія)»

Оголошені конкурси

📅 2023 рік

- 2023.03 «Передова наука в Україні»
  - Загальний обсяг фінансування - до **530 млн. грн.**

- 2023.05 «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень»
  - Загальний обсяг фінансування - до **300 млн. грн.**

Оголошені конкурси

2023 рік

- 2023.01 «Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023»
  - Загальний обсяг фінансування - до **260 млн. грн.** (6,2 млн. євро) за рахунок коштів швейцарського партнера.

- 2023.04 «Наука для зміцнення обороноздатності України»
  - Загальний обсяг фінансування - до **300 млн. грн.**

Конкурсний відбір (тривалість 6-8 місяців)

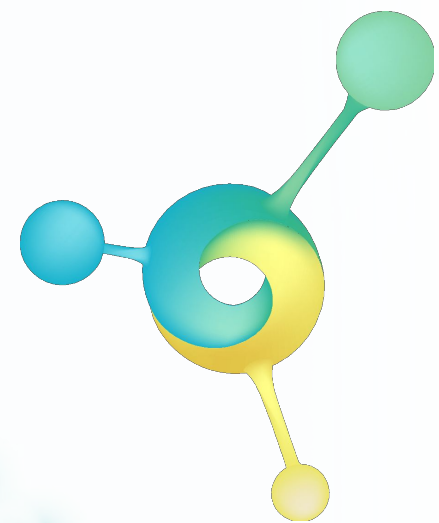

Правила для учасників конкурсу

Конкурсний відбір проєктів здійснюється відповідно до **Порядку конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень України проєктів із виконання наукових досліджень і розробок**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 року № 1170.

Відбір проєктів здійснюється за критеріями, визначеними у розробленому науковою радою Фонду **Порядку розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок, що подаються Національному фонду досліджень України** для участі в конкурсних відборах.

Перед формуванням заявки на конкурси рекомендується детально вивчити умови конкурсу, в першу чергу щодо критеріїв допустимості до участі, фінансової складової пропонованого проєкту, кількості та вимог до авторів проєкту тощо.

Правила для учасників конкурсу

В умовах конкурсу наводиться інформація про:

- загальні відомості про конкурс (назва конкурсу; мета конкурсу; тематика конкурсу);
- терміни виконання та порядок фінансування проєктів-переможців (види проєктів за термінами виконання; загальний обсяг фінансування; максимальна сума фінансування проєктів);
- вимоги до учасників конкурсу (в основному – установи);
- вимоги до наукового керівника та інших авторів проєкту;
- час та місце проведення конкурсу;
- критерії відбору та оцінювання проєктів;
- перелік документів, які подаються учасником конкурсу разом із заявкою (у т. ч. підстави для відхилення заявки за формальними ознаками);
- подання документів для участі в конкурсі та відкликання заявки учасником конкурсу;
- терміни подання та розгляду заявок, проведення наукової і науково-технічної експертизи проєктів і підбиття підсумків конкурсу;
- контактна інформація.

Правила для учасників конкурсу

Заявка для участі в конкурсі проєктів подається науковим керівником проєкту шляхом заповнення форми заявки, наведеної в умовах конкурсу на офіційному веб-сайті Фонду (<https://nrfu.org.ua//>).

Для подання заявки науковий керівник та виконавці проєкту мають пройти процедуру попередньої реєстрації в автоматизованій системі «Конкурс проєктів НФДУ» (<https://grants.nrfu.org.ua>). Реєстрація вважається завершеною після заповнення всіх наведених в анкеті полів.

Детальний опис та поради з реєстрації в автоматизованій системі «Конкурс проєктів НФДУ» наведена в Керівництві з реєстрації (<https://nrfu.org.ua//we-invite-experts-to-cooperate/registration-guide/>).

Ідентифікація особи, яка подає заявку, здійснюється під час реєстрації шляхом використання електронної пошти або кваліфікованого електронного підпису (КЕП).

Правила для учасників конкурсу

Науковий керівник може залучити до виконання проєкту лише тих науковців, які завершили реєстрацію та надали свою згоду на участь у виконанні проєкту.

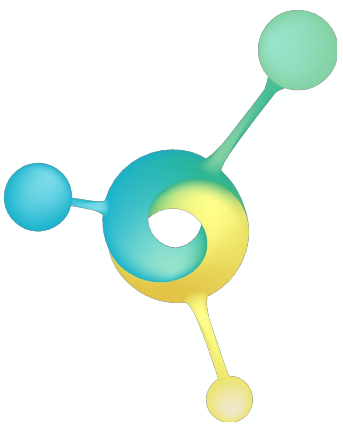
Надсилання заявки для участі в конкурсі можливе лише після її повного заповнення та підписання науковим керівником проєкту з використанням КЕП.

Детальний опис та пояснення щодо заповнення заявки та надсилання проєкту на конкурс наведена в Керівництві з реєстрації на конкурс (<https://nrfu.org.ua//announced-competitions/registration-guide/>).

Учасник конкурсу має право відкликати заявку до закінчення кінцевого терміну її подання, для чого науковий керівник проєкту звертається до адміністраторів системи за допомогою електронної пошти support@nrfu.org.ua.

Всі зміни до заявки на конкурс здійснюються до завершення прийому заявок.

Реєстрації підлягають лише заявки, які направлені на конкурс у термін, зазначений в оголошенні.

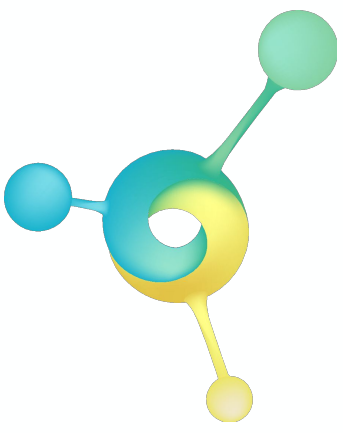

Підстави для відхилення заявки за формальними ознаками

- невідповідність поданої учасником конкурсу заявки встановленій Фондом формі, відсутність документів, передбачених умовами конкурсу;
- відсутність або наведення не в повному обсязі у поданих учасником конкурсу документах інформації, передбаченої умовами конкурсу;
- невідповідність поданої у заявці інформації визначеним в умовах конкурсу вимогам.

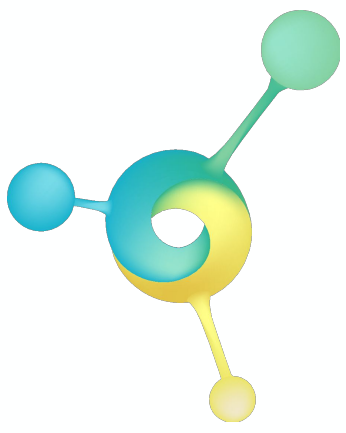
Про відхилення заявок за формальними ознаками дирекція Фонду повідомляє в електронній формі відповідному учаснику конкурсу протягом трьох робочих днів після закінчення строку перевірки заявок на відповідність формальним ознакам.

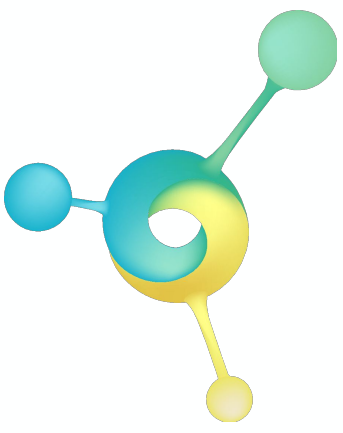
Зони ризику

- в довідці наукового керівника проєкту з місця роботи має **обов'язково** бути вказано, що він/вона **працює за основним місцем роботи** в установі/організації, від імені якої подається заявка (формулювання “на повний робочий день” або “на повну ставку” не є еквівалентними з урахуванням змін, внесених останнім часом до відповідних нормативно-правових актів);
- залучення партнера/ів (субвиконавця/ів) до формування заявки може **не передбачатися** умовами конкурсу;
- частина документів, в тому числі детальний зміст проєкту, подається **українською або українською та англійською мовами**;
- частина документів подається **виключно за формою, визначеною умовами конкурсу**;

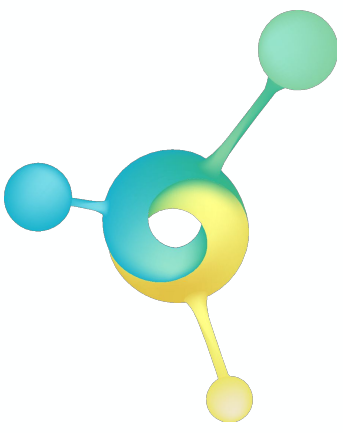
Зони ризику

- долучення авторів проєкту до заявки в автоматизований системі є **обов'язковим**. Згода авторів проєкту на його реалізацію та, відповідно, долучення до заявки відбувається шляхом проставлення відмітки в АС “Конкурс проєктів НФДУ” з **використанням кваліфікованого електронного підпису** через особистий кабінет автора (виконавця);
- усі плановані витрати мають бути **обґрунтованими в тексті детального змісту проєкту**, а також в окремому документі – “Економічне обґрунтування кошторисної вартості”. Плановані фінансові показники мають відповідати інформації, яка міститься в документі **“Загальний обсяг фінансування за статтями витрат”**;
- умовами конкурсу може бути передбачено завантаження декількох документів в одному файлі (наприклад, анкети авторів проєкту). Просимо перевірити наявність відповідної кількості сторінок у таких файлах;
- документи, які подаються від імені керівника установи, що бере участь у конкурсі, мають бути **zareєстровані, підписані та завірені відповідного до норм законодавства**;

Зони ризику

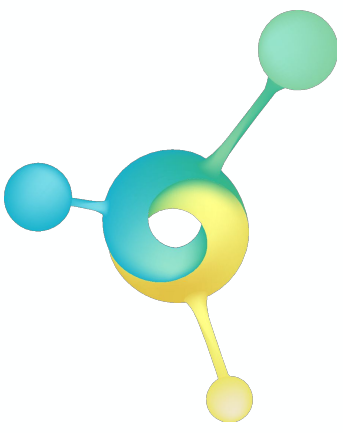
- **до розгляду на конкурсі не приймаються** проєкти, зміст яких становить державну таємницю (згідно з Законом України «Про державну таємницю»), що чітко підтверджується в тексті згоди керівника установи (організації), від імені якої подається Заявка, на реалізацію проєкту;
- учасниками конкурсів колективних та інституційних проєктів можуть бути **виключно юридичні особи** (філії або підрозділи установ/організацій не є юридичними особами, тому до участі у конкурсі не допускаються);
- учасниками конкурсів індивідуальних проєктів можуть бути **виключно фізичні особи (вчені)**;
- **поданою вважається Заявка**, яка надійшла через автоматизовану систему “Конкурс проєктів НФДУ” та підписана кваліфікованим електронним підписом (КЕП);
- учасник конкурсу **має право відкликати Заявку** до закінчення кінцевого терміну її подання та подати нову.

Юридичні та фінансові аспекти формування заявки на конкурси НФДУ

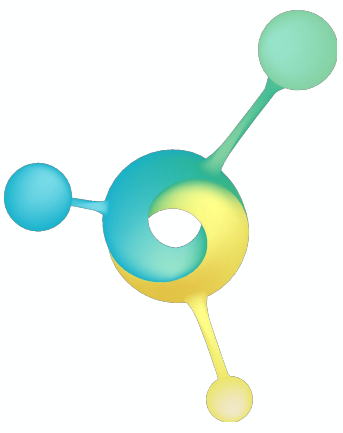
Відділ контролю за реалізацією грантових проєктів є самостійним структурним підрозділом дирекції Національного фонду досліджень України, метою діяльності якого є організація ефективного контролю за виконанням укладених Фондом договорів про надання грантової підтримки фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних та гуманітарних наук; прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки з переможцями конкурсів (грантоотримувачами) згідно з вимогами Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», та перевірки їх виконання.

В рамках здійснення організаційної підтримки проведення та організації конкурсів, а саме перевірки на відповідність формальним ознакам на відділ контролю покладається завдання щодо опрацювання інформації та відомостей, що містяться в заявках учасників конкурсу на їх відповідність умовам конкурсу.

Організаційне та технічне забезпечення під час укладання договорів з переможцями конкурсів

На даному етапі здійснюється опрацювання проєктів договорів про надання грантової підтримки та документів до договорів, які є його невід'ємною частиною на предмет відповідності умовам конкурсу, обґрунтування переможцем конкурсу необхідності придбання за рахунок гранту обладнання, устаткування та матеріалів, а також напрямів їх використання після завершення гранту, якщо це визначено умовами договору, відповідності придбання обладнання/устаткування та матеріалів до статті витрат, необхідні для виконання робіт, перевірка виду економічної діяльності переможця конкурсу, перевірка виконавців проєктів відповідно до переліку співавторів за конкурсами НФДУ, дотримання вимог законодавства у сфері публічних закупівель, Указів Президента України щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до країни-агресора, а також умов конкурсів та рішень наукової ради Фонду в частині наявних обмежень на участь в проєктах Фонду.

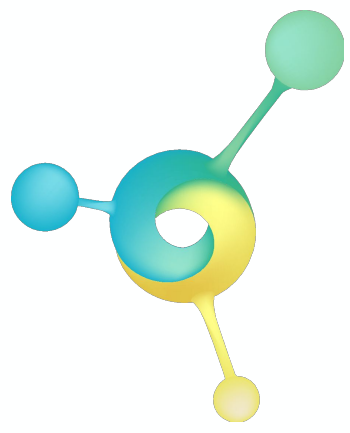

Організаційне та технічне забезпечення під час укладання договорів з переможцями конкурсів

Під час аналізу розрахунків до кошторису, що є невід'ємною частиною договору в частині, що стосується придбання матеріалів, обладнання та устаткування необхідних для виконання робіт враховується наступна інформація:

До статті витрат **«Матеріали, необхідні для виконання робіт, крім обладнання та устаткування»** належать витрати на придбання матеріалів, предметів, дрібних пристроїв, інструментів тощо, які застосовуються для виконання НДР та не беруться на облік як основні засоби, зокрема, витрати на основні та допоміжні матеріали, інструменти, пристрої та інші засоби і предмети праці, які необхідні для проведення НДР, а також комплектуючі вироби.

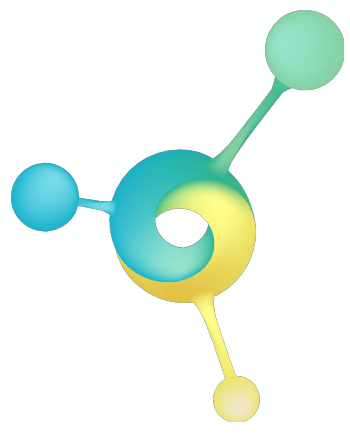
До статті витрат **«Обладнання та устаткування»** належать витрати на придбання необхідного обладнання і предметів довгострокового користування для використання їх в межах реалізації проєкту, а саме: апаратів, установок, верстатів, пристроїв, інструментів, приладів, механізмів, іншого обладнання та устаткування, необхідного для проведення НДР із зазначенням відповідних технічних характеристик.

Здійснення контролю за виконанням договорів про надання грантової підтримки грантоотримувачами

В рамках здійснення заходів контролю на етапі виконання договорів про надання грантової підтримки, в межах здійснення Фондом функцій контролю, відділом вживаються моніторингові заходи щодо витребування у грантоотримувачів інформації та документів, а також пояснення щодо всіх вжитих грантоотримувачем дій, пов'язаних із виконанням договору про надання грантової підтримки, в тому числі дотримання Календарного плану та Технічного завдання.

Такі заходи, серед іншого, включають в себе запитування підтверджуючих документів щодо проведення закупівлі обладнання та/або матеріалів (за наявності), яке/які за своїми характеристиками (найменування, марка, модель тощо) відповідають Розрахунку до Кошторису витрат Проєкту.

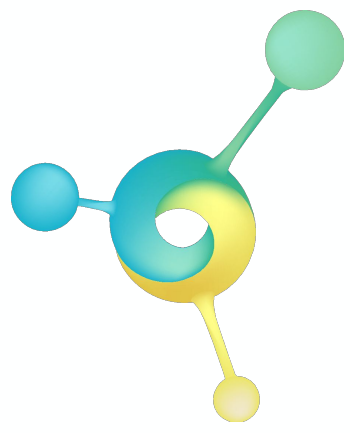
Здійснення контролю за виконанням договорів про надання грантової підтримки грантоотримувачами

У разі закупівлі обладнання та/або матеріалів, що є аналогічними/еквівалентними за своїми характеристиками обладнанню та/або матеріалам, визначеним в Розрахунку до Кошторису витрат Проєкту, запитується відповідне письмове обґрунтування із зазначенням техніко-економічних характеристик обладнання та/або матеріалів, що закупаються і їх роль/значення у виконанні завдань проєкту.

Запитується інформація щодо забезпечення грантоотримувачем виконання проєкту заявленим складом усіх виконавців, стану виконання завдань відповідно до Календарного плану виконання проєкту та Технічного завдання проєкту і інших відомостей, необхідних для здійснення контрольних заходів.

Поряд з цим, на даному етапі, відділом контролю також опрацьовуються офіційні звернення грантоотримувачів, предметом яких в більшості випадків є погодження зміни складу виконавців проєкту, зміни найменування обладнання, устаткування та матеріалів, зміни до кошторису витрат проєкту тощо.

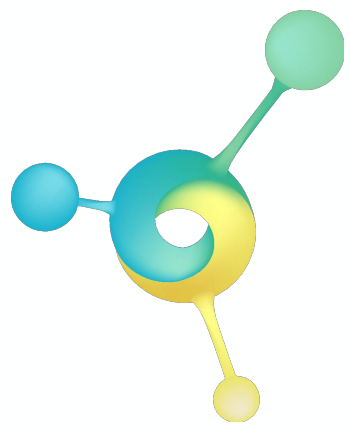

Здійснення контролю за виконанням договорів про надання грантової підтримки грантоотримувачами

Цей процес включає декілька кроків:

- перевірка та порівняння цінових значень вартості обладнання, устаткування та матеріалів, зазначених у розрахунках до Кошторису витрат проєкту з актуальними цінами з відкритих джерел;
- оцінка обґрунтування грантоотримувачем цінових значень у розрахунку до Кошторису витрат проєкту;
- перевірка достовірності джерел інформації на які посилаються грантоотримувачі;
- перевірка відповідності умовам конкурсу пропозиції щодо зміни складу виконавців проєкту.

За результатами опрацювання звернень грантоотримувачів відділом контролю готуються відповідні висновки та рекомендації у вигляді службової записки задля представлення суті звернення на засіданні наукової ради Фонду.

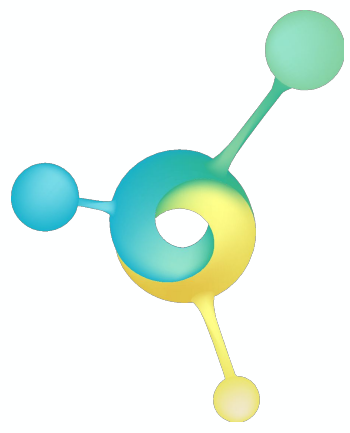

Організаційне та технічне забезпечення в прийнятті проміжних та заключних звітів

На даному етапі здійснюється опрацювання:

- звіту про проміжні результати реалізації проєкту або заключного звіту про реалізацію проєкту (в частині правильності оформлення);
- фінансового звіту про використання бюджетних коштів за етап або звіт про використання бюджетних коштів у рамках реалізації проєкту (у разі наявності);
- копій документів щодо придбання обладнання, устаткування та матеріалів;
- інших документів, які подаються грантоотримувачами відповідно до умов Договору та за відповідними запитамі Фонду.

Опрацювання звітних документів здійснюється шляхом їх перевірки на предмет відповідності умовам Договору, затвердженим формам Документів до договору, чинному законодавству з питань грантової підтримки проєктів, рішенням наукової ради Фонду, цільовому, ефективному та раціональному використанню коштів гранту, комплектність Звітних документів.

Поради для успішної подачі заявки на отримання грантової підтримки

- 1. Почніть з ретельного дослідження умов конкурсу.** Перш ніж подавати Заявку, добре ознайомтеся з Умовами відповідного конкурсу та критеріями відбору. Важливо зрозуміти, які проєкти або ідеї найбільше цікавлять організаторів оголошеного конкурсу.
- 2. Створіть чіткий план проєкту.** Ваша заява повинна містити докладний план того, як ви збираєтеся використовувати грантові кошти. Вкажіть мету проєкту, конкретні кроки, які ви збираєтеся зробити, та очікувані результати.
- 3. Дотримуйтеся строків.** Подавайте свою заявку вчасно та у відповідності до всіх вимог, визначених Умовами відповідного конкурсу. Запізнення може призвести до відхилення вашої заявки, навіть якщо проєкт є перспективним.
- 4. Перед тим як надіслати заявку,** переконайтеся, що всі відомості правильні та вичерпні. Перевірте орфографію, граматику та чисельні показники. Навіть дрібні помилки можуть зірвати успіх вашої заявки.
- 5. Будьте готові до конкуренції.** Пам'ятайте, що конкуренція на надання грантової підтримки завжди велика. Ваша заявка повинна бути яскравою та переконливою, щоб виділитися серед інших.
- 6. Якщо вашу заявку відхилили, не здавайтесь.** Зверніть увагу на відгуки та рекомендації організаторів та використайте їх для покращення вашої заявки у майбутньому. Багато успішних проєктів отримали грант лише після декількох спроб. Такою є загальносвітова практика надання грантової підтримки.
- 7. Залучайте до формування заявки фахівців.** Без залучення спеціалістів бухгалтерії та/або планово-фінансової служби, юридичної служби, уповноваженої особи із закупівель, сформувати бюджет проєкту буде важко.

НАЦІОНАЛЬНИЙ
ФОНД ДОСЛІДЖЕНЬ
УКРАЇНИ

[@UANRFU](#)

[@NRFUkraine](#)

nrfu.org.ua

nrfu@nrfu.org.ua

